

Kristina Česlevičienė – Kauno maisto pramonės ir prekybos mokymo centro lankytojų aptarnavimo profesijos mokytoja metodininkė. Kolegos ir mokymo įstaigos vadovai ją apibūdina kaip iniciatyvią, aktyvią, atvirą naujovėms, mylinčią mokinius ir savo darbą asmenybę.

„Turbūt paskutinį kartą tokį džiaugsmo ir jaudulio kokteilį jaučiau bene prieš 15 metų, kai stovėjau prie altoriaus ir ištariau lemtingąjį „taip“. Šiandien mano jausmai labai panašūs. Man didžiulė garbė rankose laikyti tokį svarbų apdovanojimą. Tai – ne galinė stotelė, o paskata eiti pirmyn, siekti dar daugiau“, – atsiimdama apdovanojimą kalbėjo pedagogė.

Kalbiname ją ir klausiamo apie pasiekimus, kasdienį darbą, profesinio mokymo aktualijas.

Profesijos subtilybių mokytoja ir mokinių patarėja

Esate lankytojų aptarnavimo profesijos mokytoja metodininkė. Kokių specialybių mokinius mokote šio dalyko?

Mano mokiniai yra padavėjai-barmenai, kartais tenka aptarnavimo pagrindų mokyti ir viešbučio darbuotojo specialybės mokinius.

Kaip tapote profesijos mokytoja? Dalykų mokytojus ruošia aukštosios mokyklos, o kaip su profesijos mokytojais?

Sena lietuvių patarlė sako: „Nuo likimo nepabėgsi“. Nuo pirmos klasės svajojau būti mokytoja, tačiau pasirinkau studijas Kauno technologijos universiteto Chemijos fakultete – studijavau maisto technologiją ir tuo pat metu dirbau. Baigiau studijas, bet meilė darbui taip ir neatėjo. Kai netikėtai gavau pasiūlymą dirbti mokytoja, nė nesudvejojusi sutikau. Nuo tada dirbu darbą, kuris man patinka.

Profesijos mokytojas turi būti įgijęs profesinę kvalifikaciją, atitinkančią dėstomą dalyką, privalo būti išklausęs pedagogikos kursus, specialiosios pedagogikos ir specialiosios psichologijos kvalifikacijos tobulinimo programą.

Kokias mokymo naujoves taikote savo pamokose?

Dauguma profesinio mokymo pamokų yra praktinės. Per jas mokiniai dirba tikrą darbą: mokosi serviuoti stalus, aptarnauti svečius, gaminti įvairius gėrimus (kavą, kokteilus). Tokios pamokos pačios įdomiausios. Daugybė pamokų–renginių vyksta už mokymo centro ribų. Tai įvairūs furšetai, parodos, praktinės

pamokos kitose mokymo įstaigose. Per teorines pamokas diskutuojame, analizuojame įvairias situacijas. Leidžiu mokiniams pabūti mokytojais: atvykusiems svečiams jie pasakoja, rodo ar moko specialybės subtilybių. Nenorėdami nusibosti ir stengdamiesi dar labiau sudominti, kviečiame specialistus, kad mokinius pamokytų naujausių dalykų, su jais supažindintų.

Kaip populiarinate profesinį mokymą, kokius bendrus projektus rengiate su mokyklomis?

Glaudžiai bendradarbiaujame su mokymo įstaigomis. Kuriame bendrus projektus, per kuriuos mokiniai ne tik mokosi specialybės subtilybių, bet ir tobulina užsienio kalbų žinias. Bendradarbiaujame su darželiais, nuo mažų dienų stengiamės vaikams parodyti amato svarbą.

Daug veiklų ir renginių vykdoma už mokymo centro ribų. Dalyvaujame įvairiose parodose, mugėse, aptarnaujame svečius per furšetus, ruošiamo vaišes. Per renginius mokiniai turi galimybę aptarnauti tokius garbingus svečius kaip prezidentas Valdas Adamkus. Tai neįkainojama patirtis.

Galbūt bendradarbiaujate su užsienio profesinėmis mokyklomis, lankotės jose? Kokių idėjų, metodų, palyginti su užsienio šalimis, trūksta Lietuvos profesiniam mokymui?

Taip, bendraujame ir bendradarbiaujame su Latvijos, Norvegijos, Italijos, Danijos, Suomijos, Estijos, Švedijos, Prancūzijos, Olandijos, Vokietijos, Jungtinės Karalystės, Portugalijos,

Turkijos profesinėmis mokyklomis. Į jas vyksta tiek mokiniai, tiek profesijos mokytojai. Kiekvieną kartą grįžtame su naujomis idėjomis, mintimis.

Profesiniam mokymui Lietuvoje labiausiai trūksta finansavimo, tai riboja visas galimybes. Turint pakankamai lėšų profesinis mokymas galėtų tapti patrauklesnis. Dalyvaujame tarptautiniuose konkursuose, bet jiems pasiruošti labai sudėtinga. Pavyzdžiui, vykstame į Europos viešbučių ir turizmo mokyklų asociacijos (AEHT) profesinio meistriškumo konkursą, kur vienoje rungtyje mokinys turi ne tik pagaminti klasikinį alkoholinį kokteilį, bet ir sukurti jį iš duotų žaliavų. Neturime galimybės jų įsigyti, todėl mums ši užduotis sunkiai įveikiama. 2016 m. vykusiame AEHT konkurse Londone mano mokinė Sandra Kavaliauskaitė kokteilio gamavimo rungtyje laimėjo bronzos medalį.

Kaip pastaruoju metu keičiasi verslininkų požiūris į profesinio mokymo įstaigas? Ar palaikote ryšį su būsimais auklėtinių darbdaviais, žinote, kokių konkrečių įgūdžių reikės jiems pradėjus dirbti?

Stengiamės palaikyti ryšius su darbdaviais, bendraujame, kviečiame juos atvykti į mūsų mokymo centrą, kad pabendrautų su mokiniais, pasakytų, ko iš jų tikisi. Su auklėtiniais vykstame į įmones susipažinti su veikla, reikalavimais.

Matau vieną didelę problemą – darbdaviai priimdami darbuotoją nereikalauja kvalifikaciją patvirtinančio dokumento. Taip susiduriame su jaunimo požiūriu, kad nereikia nieko mokytis, o darbą vis tiek gaus. Visame pasaulyje kvalifikuoti darbuotojai vertinami labiau ir jiems mokamas didesnis atlyginimas. Deja, mūsų darbdaviai taip nemano. Laikausi nuomonės, kad darbdaviai turėtų reikalauti įgytą kvalifikaciją patvirtinančio dokumento.

Kur Jūsų ugdytiniai įgyja praktinių įgūdžių – ar be ugdymo įstaigos turi galimybę mokytis, išbandyti save įvairiuose restoranuose, kavinėse?

Mūsų mokymo centre yra Viešbučių ir restoranų sektorinis praktinio mokymo centras, kuriame turime mokomąjį viešbutį, restoraną ir jo virtuvę. Visus reikalingus įgūdžius mokiniai įgyja čia, o paskutinius 3 ar 4 mėnesius dauguma atlieka praktiką įvairiose maitinimo įmonėse. Geresni mokiniai būna įdarbinami ir jau baigę mokslus turi darbo vietą.

Profesinis mokymas tampa vis lankstesnis, tam padeda šiuolaikinės technologijos. Kiek žinau, Jūsų ugdymo įstaigoje yra galimybė mokytis nuotoliniu būdu. Papasakokite apie ją. Ar daug mokinių ja naudojasi?

Mūsų įstaigoje mokiniai teorinių dalykų gali mokytis ir atsiskaityti nuotoliniu būdu, naudodamiesi „Moodle“ sistema, kurioje sukelta visa reikiama metodinė medžiaga ir užduotys. Praktinė mokymo dalis turi būti atliekama mokymo centre. Šiuo būdu mokosi nemaža dalis mokinių, ypač tie, kurie bando derinti darbą su mokslais.

Pastaruoju metu pastebima, kad mokinių, norinčių mokytis profesinio mokymo įstaigose (dalis jų ateina turėdami aukštąjį išsilavinimą), daugėja. Ar pastebite šią tendenciją savo įstaigoje? Kas lemia tokį pokytį?

Taip, pastebime, kad padaugėjo stojančiųjų, kurie turi

Rėnatos Česnavičienės nuotraukos

Su žymia edukologe habil. dr. Marija Barkauskaite

aukštąjį išsilavinimą. Pagrindiniai argumentai: baigę universitetą negauna darbo pagal specialybę, įgiję profesiją tikisi didesnių galimybių įsitvirtinti darbo rinkoje. Kai kurie ateina todėl, kad turi teorinių žinių, bet trūksta praktinių. Manau, didžiausia problema ta, kad universitetus baigia daug studentų, bet darbo rinkai toks skaičius per didelis, jai reikia kvalifikuotų darbuotojų.

Į profesines mokyklas tų pačių specialybių mokytis mokiniai priimami ir baigę 10, ir 12 klasių. Kuris variantas, Jūsų nuomone, geresnis, jei jaunuolis žino, kad nori mokytis konkrečios profesijos, kuris tikslingesnis?

Jei mokinys nori mokytis konkrečios profesijos, tikrai puikus variantas profesijos ir bendrojo ugdymo dalykų mokytis kartu. Dvejus metus jis mokosi profesijos ir bendrojo ugdymo dalykų, įgyja vidurinį išsilavinimą, o treči metai skirti tik profesiniams dalykams.

Nemanau, kad mokytis turint vidurinį išsilavinimą yra blogesnis variantas. Čia išvelgiu kitų pliusų: tokie mokiniai dažniausiai tiksliai žino, ko nori, būna atvejų, kad, neįstoję į universitetą, jie nenori praleisti metų vėjais, tad renkasi mokslus mūsų mokymo centre.

Kaip vertinate Lietuvoje populiarėjantį profesijos mokymąsi pameistrystės forma?

Mokymasis pameistrystės forma yra puikus dalykas, taip besimokantieji vienu metu gali ir dirbti, ir įgyti profesiją patvirtinantį dokumentą. Tokiu atveju mes, mokytojai, bendraujame su darbdaviais, stebime ir vertiname mokinių žinias ir įgūdžius darbo vietoje.

Ką veikiate laisvalaikiu, kur semiatės įkvėpimo? Kas Jums padeda bendrauti su mokiniais?

Laisvalaikiu mėgstu megzti, tai mėgstamiausias mano užsiėmimas. Megzdama medituojau, svajoju, kyla daug įdomių minčių. O dėl bendravimo su mokiniais – niekada neturėjau problemų, nes stengiuosi būti ne tik jų mokytoja, bet ir draugė ar patarėja.

Dėkoju už pokalbį.

Laima PETKEVIČIŪTĖ